

2008 Yılında Üretilen Transgenik Ürünlerin (GDO) Global Durumunun Özeti

Clive James
ISAAA Kurucusu ve Yöneticisi

Bu çalışma, ISAAA Brief 39 (I)'de detaylı bir şekilde incelenen Transgenik ürünlerin (GDO) 2008 yılındaki gelişiminin önemli hususlarını özetlemektedir. Sürekli artan ve önemli seviyede Ekonomik, Çevresel katkı ve Refah artışının sağlanması sonucunda, rekor sayıya ulaşan 13.3 Milyon Büyük, Orta ve Desteğe muhtaç küçük üretici, 2008 yılında Transgenik (GDO) ürünleri ciddi bir artışla üretmeye devam etmişlerdir. Global olarak, Transgenik (GDO) ürünleri üreten ülkelerin sayısında kayda değer artış, tarımsal üretimde en fazla zorlukların karşılaşıldığı Afrika kıtasındaki önemli gelişmeler, hızla artan kombine(stacked) Transgenik (GDO) ürünlere hızlı adaptasyon ve yeni Transgenik (GDO) ürünlerin kullanıma sunulması gibi konulardaki gelişmelerle de 2008 yılında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. İklim değişikliği ile ortaya çıkan bazı sorunların hafifletilmesinde, açlık ve fakirlikle mücadelede, tarımın sürdürülebilir olmasında, daha ucuz gıda fiyatlarının oluşmasında, gıda, yem ve bitkisel elyaf teminini güvence altında almak gibi global toplumun karşılaştığı bazı önemli sorunların çözümünde de Transgenik (GDO) ürünlerin katkısını ortaya koyan önemli gelişmeler olarak değerlendirilmektedir.

Transgenik (GDO) ürünleri üreten ülke sayısı hızla artarak 25 ' e yükselmiş (tarihsel bir eşik noktasıdır) olup, Transgenik (GDO) ürünlerin adaptasyonun yeni bir dalgası olarak global ekonomik büyümenin artmasına katkıda bulunmaktadır.

Afrika kıtasındaki gelişme; Transgenik (GDO) ürünleri üreten ülke sayısı 2007 yılında sadece 1 ülke , Güney Afrika iken bu sayı 2008 yılında 3 ' e çıkmış ve Burkina Faso (Transgenik (GDO) Pamuk) ve Mısır Arap Cumhuriyetinde(Transgenik (GDO) Mısır) üretimine ilk defa 2008 yılında başlamıştır.

Bolivya (RR®soya ,) Güney Amerikadaki Transgenik (GDO) ürünleri üreten 9. Ülke olmuştur.

Transgenik (GDO) ürünlerin ekim alanları 2008 yılında da, son 13 yılda olduğu gibi, sürekli güçlü bir büyüme şeklinde artış göstererek %9.4 artmış veya 10.7 milyon Ha. artarak 125 Milyon Ha. ulaşmış veya daha hassas olarak 166 Milyon Ha. "Özellik(Gen) Hektarları (Trait Hectares)" büyüklüğüne ulaşmakta ki bu 2008 yılında %15 bir artışa veya 22 Milyon "Özellik(Gen) Hektarları (Trait Hectares)" büyüklüğe karşılık gelmektedir. 1996 yılından bu yana ekim alanı toplam 74 kat artan Transgenik (GDO) ürünler, en hızlı adapte olunan ürün teknolojisi ünvanını almıştır.

2008 yılında ilk defa Transgenik (GDO) ürünlerin ekim alanı kümülatif olarak 1996-2008 arasında toplam 2 Milyar Acre(800 milyon Ha.) geçmiştir. 1996-2005 arası 10 yıllık dönemde bu değer 1 Milyar Acre (400 Milyon Ha.) iken, son 3 yılda 2 Milyar Acre(800 Milyon Ha.) ulaşmıştır. Transgenik (GDO) ürünleri üreten 25 ülkeden 15 ' i Gelişmekte olan ülke, 10 ise Gelişmiş ülkedir.

RR Şeker Pancarı üretimine ilk defa 2008 yılında ABD ve Kanada'da başlamıştır.

Mısır Arap Cumhuriyeti, Burkina Faso, Bolivya, Brezilya ve Avustralya toplam 5 ülke daha önce başka ülkelerde üretilen Transgenik (GDO) ürünleri ilk defa üretmeye başlamışlardır.

Kombine(stacked) Transgenik (GDO) ürünler, önemi giderek artan transgenik ürünler olma özelliğini taşımaktadır. Toplam 10 ülke yaklaşık olarak 27 milyon Ha. alanda Kombine(stacked) Transgenik (GDO) ürün ekimini 2008 yılında gerçekleştirmiştir ve bu %23 lük bir büyüme ile Tekli(single) Transgenik (GDO) ürünlerden daha hızlı bir büyüme oranıdır.

2008 yılında Transgenik (GDO) ürünleri üreten üretici sayısı 1.3 Milyon artmış ve global olarak toplam 25 ülkede 13.3 milyon üreticiye ulaşmıştır. Bunların içerisinde 12.3 Milyon üretici, küçük ve yardıma muhtaç üretici olup gelişmekte olan ülkelerde bulunmaktadır.

Transgenik (GDO) ürünler, bunları üreten küçük ve yardıma muhtaç üreticilerin hayat kalitelerini ve gelir düzeylerini iyileştirmiş ve yoksullukla mücadelede katkıda bulunmuştur.39 numaralı çalışmada (Brief 39)Hindistan, Çin Halk Cumhuriyeti, Güney Afrika ve Filipinler için bu konuya ilişkin ülke çalışmaları verilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan, Arjantin,Brezilya ve Güney Afrika gibi 5 temel gelişmekte olan ülkede yaklaşık 2.6 Milyon kişi Transgenik (GDO) ürünlerin kullanılmasında önderlik yapmakta ve bunların kullanımının geliştirilmesine çaba sarf etmektedir. Ayrıca Transgenik (GDO) ürünlerin global adaptasyon hızı ve bunların sağladığı faydalar güçlü bir politik iradenin oluşmasını teşvik etmekte ve bazı lider ülkelerde yeni Transgenik (GDO) ürünlerin geliştirilmesi için önemli yatırımlar yapmaktadırlar.

Diğer taraftan, 7 Avrupa Birliği ülkesindeki Transgenik (GDO) Mısır üretimi, 2008 yılında %21 artışla 107.000 Ha. üzerine çıkmıştır.

Sürdürülebilir tarım için Transgenik (GDO) ürünlerin sağladığı önemli katkılar değerlendirildiğinde; 1. Gıda, Yem ve Bitkisel elyaf teminini güvence altına alarak daha iyi koşullarda gıda temini sağlamak(daha ucuz fiyatlı gıdalar); 2. Biyoçeşitliliği korumak; 3. Açlık ve fakirliğe karşı mücadelede katkı sağlamak; 4.Tarımsal uygulamaların çevre üzerinde olumsuz etkisini azaltmak; 5.İklim değişikliğinin etkilerini hafifletme ve sera gazı salınımını azaltmak; 6.Biyoyakıtların daha ucuza üretilmesine imkan sağlamak; 7.Sürdürülebilir ekonomik faydayı temin etmek ; 1996-2007 yılları arasında Transgenik (GDO) ürünleri üreten üreticilerin elde ettiği ilave kümülatif ekonomik getiri 44 Milyar ABD dolarıdır. Özetle genel olarak bahsi geçen bu 7 husus sürdürülebilirlik konusunda önemli derecede katkıları olmaktadır ve potansiyel olarak gelecekteki katkılarının da daha da büyük olacağını göstermektedir.

1996-2007 arasında 44 Milyar ABD dolarlık kümülatif gelir artışının %44'ü verim artışından elde edilen fazla üründen ve % 56 ise üretim maliyetlerinden yapılan tasarruftan elde edilmiştir. (359.000 tonluk zirai ilaç kullanımı azalmıştır(aktif madde bazında),üretim artışı toplam 141 Milyon Ton olarak gerçekleşmiş ve eğer Transgenik (GDO) ürünler tarımda kullanıma girmeseydi , bu üretim artışını sağlamak için ilave 43 Milyon Ha. tarım arazisine ihtiyaç duyulacaktı idi.

Ekonomisi Tarıma dayalı gelişmekte olan ülkelere Transgenik (GDO) ürünler üretimi , kırsal ekonomik büyümenin motoru olarak değerlendirilmekte ve ulusal ekonomik büyümeye önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır.

2008 yılında, 125 milyon Ha. alanda Transgenik (GDO) ürünleri üreten 25 ülkenin nüfusu dünya nüfusunun yaklaşık yarısında fazlasını (%55) oluşturmakta ve bu alan dünyada üzerinde toplam 1,5 Milyar Ha. lık ekilebilir tarım alanlarının % 8 karşılık gelmektedir. 2007 yılında ise Transgenik (GDO) ürünler 14.2 Milyar Kg.'lık CO₂ salınımını engellemiş olup bu değer 6.3 Milyon otomobilin ürettiği CO₂ eşdeğerdir.

Transgenik (GDO) ürünler için maliyet/zaman etkinliğini sağlayacak uygun yasal mevzuat sistemlerinin oluşturulmasına acil ihtiyaç bulunmaktadır. Ancak bunlar kısıtlayıcı veya zorlayıcı olmamalı ve gelişmekte olan ülkeler için uygulanabilir nitelikte olmalıdır.

Hali hazırda 25 Ülke Transgenik (GDO) ürünlerin üretilmesine onay vermiş bulunmakta ve diğer 30 ülke ise bu ürünlerin gıda ve yem amaçlı kullanımına yönelik ithalatını onaylamış olup bu ürünleri kullanan ülke sayısı toplam 55' e ulaşmıştır.

2008 yılında, Transgenik (GDO) tohumların Pazar değeri global olarak 7,5 Milyar ABD dolarına ulaşmış ve 1996-2008 yıllarında arasında bu değer kümülatif olarak toplam 50 Milyar ABD Dolar ile bir başka tarihi değere ulaşmıştır.

Geleceğe yönelik beklentiler; Transgenik (GDO) ürünlerin kullanıma girmesinin 20.yılına kadar geçecek 7 yıllık süredeki (2006-2015) görünüm son derece olumlu olarak değerlendirilmekte ve 2005 ISAAA raporunda da tahmin edildiği gibi; Transgenik (GDO) ürünleri üreten ülke sayısı, ekim alanındaki artış, Transgenik (GDO) ürünleri kullanan üretici sayısının 2006-2015 dönemimde 2 katına ulaşması beklenmektedir. Ürün olarak Pirinç, özellik olarak kurağa dayanıklılık geleceğe yönelik gelişmede önemli rol oynayacaklardır.Özet 39 (Breif 39) Kuraklığa Dayanıklı Mısır'a yönelik özel bir bölümü ihtiva etmekte ve bu ürünün ABD 'de 2012 veya daha önce, Güney Afrika'da ise 2017 de kullanıma gireceğini tahmin etmektedir.

Detaylı bilgilere Özet 39 (Brief 39) Clive James tarafından hazırlanan 2008 Yılında Üretilen Transgenik Ürünlerin (GDO)Global Durumu adlı eserinden ulaşılabilir. Daha detaylı bilgi için lütfen aşağıdaki iletişim adreslerini kullanınız.

<http://www.isaaa.org>. veya ISAAA SEAsiaCenter Tel: +63 49 536 7216 veya e mail: info@isaaa.org